

Живопис

Інструктивно-методичні матеріали
до лабораторних занять
3 курс

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Навчально-науковий інститут педагогіки
Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

обов'язкової освітньої компоненти

ЖИВОПИС

для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
3 курс

Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)
Спеціалізація	-
Освітня програма	Мистецтво в закладах освіти
ННІ	педагогіки

Автори:
к.п.н. доцент Піддубна Оксана,
викладач Кирилук Дарина,
викладач Силаєва Анастасія

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Протокол від «08» квітня 2026 р. № 13

Завідувач кафедри _____ Оксана ПІДДУБНА

Житомир 2026

УДК 75:37.013.42(076.5)

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка
(протокол № 10 від «24» квітня 2026 р.)

Рецензенти:

Галина БУЧКІВСЬКА – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Любов КРАЙЛЮК – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету.

Тетяна ШОСТАЧУК – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Піддубна О.М., Кирилюк Д.М., Силаєва А.В. Інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять обов'язкової освітньої компоненти «Живопис» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.12 Середня освіта. (Мистецтво в закладах освіти) 3 курс. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2026. 66 с.

© Піддубна О. М., 2026

© Кирилюк Д. М., 2026

© Силаєва А.В., 2026

© Житомирський державний
університет імені Івана Франка, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	9
КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	10
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	12
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №1. Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі. Заняття 1. Основи фактури у змішаних техніках	20
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №2. Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі. Заняття 2. Колористичне вирішення абстрактного фону.	21
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №3. Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі. Заняття 3. Введення реалістичного об'єкта.	23
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №4. Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі. Заняття 4. Узгодження та деталізація.	21
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №5. Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі. Заняття 5. Завершення роботи та художнє узагальнення.	22
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №6. Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). Заняття 1. Аналіз постановки та композиційний пошук.	23
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №7. Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). Заняття 2. Конструктивна побудова.	24
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №8. Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). Заняття 3. Тональний аналіз.	25
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №9. Тема: Виконання натюрморту з натури з	26

- зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). **Заняття 4.** Початковий живопис (підмальовок)
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №10.** Тема: Виконання натюрморту з природи з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). **Заняття 5.** Розвиток кольору та матеріальності 27
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №11.** Виконання натюрморту з природи з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). **Заняття 6.** Простір і глибина 28
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №12.** Тема: Виконання натюрморту з природи з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). **Заняття 7.** Деталізація та узагальнення. 29
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №13.** Тема: Виконання натюрморту з природи з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60). **Заняття 8.** Завершення роботи. 30
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №14.** Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис). **Заняття 1.** Аналіз постановки та композиційний пошук 31
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №15.** Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис). **Заняття 2.** Конструктивна побудова 32
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №16.** Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис). **Заняття 3.** Тональний аналіз 33
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №17.** Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох 34

предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис).	
Заняття 4. Початковий живопис.	
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №18. Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис).	35
Заняття 5. Розвиток кольору та матеріальності.	
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №19. Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис).	36
Заняття 6. Простір і глибина.	
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №20. Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис).	37
Заняття 7. Деталізація та узагальнення.	
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №21. Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис).	38
Заняття 8. Завершення роботи.	
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №22. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 1. Ознайомлення з натюрмортною постановкою.	39
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №23. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 2. Конструктивна побудова натюрморту.	40
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №24. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 3. Визначення тональних співвідношень.	41
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №25. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 4. Розвиток кольорових відношень.	42
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №26. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 5. Передача об'єму предметів.	43
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №27. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 6. Передача матеріальності предметів.	44
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №28. Тема: Виконання натюрморту з природи: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового	45

- відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 7.** Узагальнення живописного рішення.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №29.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 46
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 8.** Завершення живописної роботи.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №30.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 47
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 1.** Ознайомлення з натюрмортною постановкою.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №31.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 48
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 2.** Конструктивна побудова натюрморту.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №32.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 49
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 3.** Визначення тональних співвідношень.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №33.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 50
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 4.** Розвиток кольорових відношень.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №34.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 51
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 5.** Передача об'єму предметів.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №35.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 52
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 6.** Передача матеріальності предметів.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №36.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 53
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). **Заняття 7.** Узагальнення живописного рішення.
- ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №37.** Тема: Виконання натюрморту з природи: 54
тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром

та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 8. Завершення живописної роботи.	
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №38. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 1. Ознайомлення з натюрмортною постановкою.	55
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №39. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 2. Конструктивна побудова натюрморту.	56
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №40. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 3. Визначення тональних співвідношень.	57
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №41. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 4. Розвиток кольорових відношень.	58
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №42. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 5. Передача об'єму предметів.	59
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №43. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 6. Передача матеріальності предметів.	60
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №44. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 7. Узагальнення живописного рішення.	61
ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №45. Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60). Заняття 8. Завершення живописної роботи.	62
ЛІТЕРАТУРА	63

ВСТУП

Підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва в сучасних умовах вимагає поєднання ґрунтовної теоретичної бази з розвиненими практичними навичками та творчим мисленням. Однією з ключових складових професійної підготовки є освітня компонента «Живопис», яка забезпечує формування у здобувачів вищої освіти здатності до художнього сприйняття, інтерпретації натури та створення цілісного живописного образу.

Інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять з дисципліни «Живопис» розроблено відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мистецтво) та спрямовано на формування професійних художньо-педагогічних компетентностей майбутніх фахівців .

Зміст лабораторних занять побудований за принципом поступового ускладнення завдань і охоплює основні напрями художньої діяльності: дослідження фактурних і колористичних можливостей живопису, виконання натюрмортів з натури, а також створення композицій із включенням елементів інтер'єру. Такий підхід забезпечує комплексний розвиток професійних умінь — від експериментування з матеріалами та кольором до глибокого аналізу натури й побудови складної багатопланової композиції. Особлива увага приділяється дослідженню змішаних живописних технік, що відкриває широкі можливості для творчого пошуку, формування індивідуального стилю та розвитку художнього мислення. Інтеграція абстрактного та реалістичного у живописі сприяє усвідомленню закономірностей композиції, кольору, фактури та простору.

Важливим складником підготовки є виконання натюрмортів з натури, які дозволяють студентам оволодіти навичками конструктивної побудови, передачі пропорцій, світлотіньових і кольорових відношень, а також відтворення матеріальності предметів. Ускладнення постановок за рахунок введення елементів інтер'єру та різних джерел освітлення формує здатність до цілісного зорового сприйняття та аналізу просторового середовища.

Запропоновані матеріали передбачають використання як традиційних, так і нетрадиційних художніх засобів і технік (акварель, гуаш, акрил, пастель, допоміжні матеріали), що сприяє розширенню технічного арсеналу студентів та розвитку їхньої творчої самостійності. Структура лабораторних занять орієнтована на поетапне виконання навчальних завдань: від аналізу постановки та композиційного пошуку до завершення роботи й її оцінювання. Такий підхід забезпечує формування системних знань і стійких практичних умінь, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Отже, інструктивно-методичні матеріали є важливим засобом організації навчального процесу, спрямованим на розвиток художньо-творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, формування їхніх професійних компетентностей та підготовку до педагогічної діяльності у сфері образотворчого мистецтва.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ПК1. Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.

ПК2. Здатність застосовувати знання термінології традиційних та цифрових видів образотворчого мистецтва в освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.

ПК3. Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.

ПК4. Здатність характеризувати історичні віхи еволюції образотворчого мистецтва й адекватно оцінювати наявні артефакти за об'єктивними критеріями їх художності.

ПК8. Здатність до глибокого засвоєння аксіології образотворчого мистецтва й аналізу його національних рис у контексті традиціоналізму і новаторства.

ПК9. Здатність створювати безпечні умови діяльності суб'єктів художньо-педагогічного процесу в мистецько-освітньому середовищі.

ПК10. Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчально-творчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання:

РН7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН 2. *Володіє* поняттєво-термінологічним тезаурусом образотворчого мистецтва, психологією художньої творчості та художньою педагогікою.

РН 4. *Уміє* аналізувати особливості образного ладу, композиційної побудови та специфіку виражальних і техніко-виконавських засобів творів образотворчого мистецтва.

РН 5. *Володіє* технологією роботи з традиційними і сучасними матеріалами образотворчого мистецтва та основами художньої майстерності.

РН 7. *Уміє* графічно, колористично і пластично декорувати предмети ужиткового мистецтва.

РН 9. *Знає* комп'ютерно-графічні технології та *вміє* виконувати твори образотворчого мистецтва в цифровому форматі.

РН 12. *Володіє* педагогічним малюнком та демонстраційним обладнанням, дидактичним матеріалом унаочнення уроків образотворчого мистецтва.

РН 13. *Уміє* прищеплювати учням художні цінності традиційних і сучасних напрямів національного образотворчого мистецтва.

Відповідність компетентностей і програмних результатів

Компетентність / ПРН	Зміст лабораторних занять	Конкретні види діяльності	Результат формування
ЗК1	Аналіз натюрморту з інтер'єром, складних постановок	Аналіз постановки, композиційні ескізи, визначення центру	Здатність аналізувати та узагальнювати форму і простір
ЗК2	Основи живопису (тон, колір, світло, простір) у складних натюрмортах	Виконання натюрмортів у різних техніках, передача освітлення	Розуміння закономірностей живопису
ЗК10	Художньо-творча діяльність у навчальних постановках	Виконання творчих натюрмортів, інтерпретація природи	Формування естетичного світогляду
ФК1	Методика виконання складного натюрморту	Поетапна робота (аналіз → побудова → тон → колір → завершення)	Здатність застосовувати знання у педагогічній діяльності
ПК1	Композиція в натюрморті з інтер'єром	Побудова композиції, виділення головного, узагальнення	Формування художнього мислення
ПК2	Колористика та живописні техніки (акварель, гуаш, олія, змішані техніки)	Робота з кольором, підмальовок, розвиток кольорових відношень	Використання професійних засобів живопису
ПК3	Передача об'єму, простору та матеріальності	Моделювання форми, передача фактури (скло, тканина, предмети)	Розвиток художньої майстерності
ПК4	Аналіз виконаних живописних робіт	Перегляд, самоаналіз, колективне обговорення	Формування критичного мислення
ПК8	Колористична гармонія (теплі/холодні гами, нюанс, контраст)	Робота з кольоровими гаммами, узгодження кольорів	Формування художнього смаку
ПК9	Організація художнього процесу	Робота з матеріалами, дотримання техніки безпеки	Формування відповідальної діяльності
ПК10	Виконання лабораторних завдань з живопису	Створення завершених навчально-творчих робіт	Організація навчально-творчої діяльності
РН7	Теоретичні основи живопису (композиція, тон, колір, світло)	Засвоєння принципів побудови зображення	Формування системних знань
ПРН 2	Художня термінологія	Використання професійних понять у процесі роботи	Розвиток професійного мовлення
ПРН 4	Аналіз природи та художніх творів	Аналіз форми, простору, світлотіні	Розвиток аналітичних умінь
ПРН 5	Техніки живопису (у т.ч. олійний живопис)	Робота різними матеріалами та техніками	Формування практичних навичок
ПРН 7	Декоративність, стилізація, узагальнення	Виконання узагальнених і стилізованих рішень	Розвиток творчих умінь
ПРН 9	Формування портфоліо робіт	Фіксація, відбір, систематизація робіт	Саморефлексія та розвиток
ПРН 12	Педагогічний малюнок	Демонстрація етапів виконання роботи	Формування методичних умінь
ПРН 13	Художньо-естетичні цінності	Виконання завершених творчих робіт	Формування естетичної культури

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролем. Кожен здобувач вищої освіти має виконати обов'язкові завдання, передбачені інструктивно-методичними матеріалами до лабораторних робіт, методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, силабусом, навчальною та робочою програмою освітньої компоненти.

Результати навчальної діяльності здобувачів вищої освіти оцінюються в балах, відповідно до виду діяльності. Визначений мінімум балів, який необхідно набрати для отримання заліку в V-му та VI-му семестрах, зазначений в робочій програмі навчальної дисципліни.

Показники, що враховуються під час оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни «Живопис» здійснюється з урахуванням комплексного підходу до аналізу результатів їхньої навчально-творчої діяльності. Основна увага приділяється не лише кінцевому результату, а й процесу виконання роботи, рівню сформованості практичних умінь і художнього мислення.

Під час оцінювання враховуються такі показники:

1. Композиційне вирішення

- цілісність композиції;
- наявність композиційного центру;
- рівновага та узгодженість елементів;
- вміння організувати формат і простір аркуша.

2. Передача пропорцій і конструктивна побудова

- точність зображення форми предметів;
- дотримання пропорційних співвідношень;
- правильність перспективної побудови;
- взаєморозташування об'єктів у просторі.

3. Тональні співвідношення

- вміння передавати світло, тінь, півтінь і рефлекси;
- цілісність тонального рішення;
- наявність тональної ієрархії;
- переконливість передачі об'єму.

4. Колористичне вирішення

- гармонійність кольорових поєднань;
- передача теплих і холодних відтінків;
- узгодженість кольору з освітленням;
- виразність кольорового рішення.

5. Передача простору та глибини

- вміння передавати повітряну перспективу;
- розподіл на плани (передній, середній, дальній);
- узгодження просторових співвідношень;
- створення відчуття об'єму і глибини.

6. Передача матеріальності та фактури

• відтворення характерних властивостей поверхонь (тканина, дерево, скло тощо);

- використання живописних засобів для передачі фактури;
- переконливість зображення різних матеріалів.

7. Техніка виконання

- володіння обраними живописними матеріалами;
- акуратність виконання роботи;
- доцільність використання технічних прийомів;
- рівень опрацювання деталей.

8. Творчий підхід

- оригінальність композиційного рішення;
- вміння інтерпретувати натуру;
- самостійність у виборі засобів виразності;
- наявність індивідуального стилю.

9. Дотримання етапності виконання роботи

- послідовність виконання завдання (від ескізу до завершення);
- своєчасність виконання етапів роботи;
- вміння аналізувати та коригувати власну діяльність.

10. Активність і участь у навчальному процесі

- участь в обговореннях і аналізі робіт;
- здатність до самооцінювання та взаємооцінювання;
- ініціативність і зацікавленість у виконанні завдань.

Система бонусів

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час лабораторних занять, виставкова діяльність у всеукраїнських, міжнародних виставках, участь у творчих конкурсах Максимальна кількість балів: 10.

Критерії оцінювання
Модуль V. Інтер'єр, екстер'єр приміщень. Натюрморт в інтер'єрі.

№	Кількість години	Тема/Лабораторне заняття	СР	ЛР	МР
			100	100	100
1	2	Тема 34./ Лабораторне заняття 1	СР		
2	2	Тема 34./ Лабораторне заняття 2	СР		
3	2	Тема 34./ Лабораторне заняття 3	СР		
4	2	Тема 34./ Лабораторне заняття 4	СР		
5	2	Тема 34./ Лабораторне заняття 5		ЛР	
6	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 1	СР		
7	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 2	СР		
8	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 3	СР		
9	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 4	СР		
10	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 5	СР		
11	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 6	СР		
12	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 7	СР		
13	2	Тема 41./ Лабораторне заняття 8		ЛР	
14	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 1	СР		
15	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 2	СР		
16	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 3	СР		
17	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 4	СР		
18	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 5	СР		
19	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 6	СР		
20	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 7	СР		
21	2	Тема 42./ Лабораторне заняття 8			МР
Разом 46		Рейтинг	100		

Види оцінювання діяльності:

- СР – виконання самостійної роботи;
- ЛР – виконання лабораторної (аудиторної) роботи / неформальна освіта*;
- МР – виконання модульної роботи.

*Примітка: Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Житомирському державному університеті імені Івана Франка (<https://zu.edu.ua/offic/pro-neformal.pdf>)

Критерії оцінювання
Модуль VI. Теоретичні основи олійного живопису. Натюрморт.

№	Кількість години	Тема/Лабораторне заняття	СР	ЛР	МР
			100	100	100
1	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 1	СР		
2	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 2	СР		
3	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 3	СР		
4	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 4	СР		
5	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 5	СР		
6	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 6	СР		
7	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 7	СР		
8	2	Тема 50./ Лабораторне заняття 8		ЛР	
9	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 1	СР		
10	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 2	СР		
11	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 3	СР		
12	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 4	СР		
13	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 5	СР		
14	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 6	СР		
15	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 7	СР		
16	2	Тема 51./ Лабораторне заняття 8		ЛР	
17	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 1	СР		
18	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 2	СР		
19	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 3	СР		
20	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 4	СР		
21	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 5	СР		
22	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 6	СР		
23	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 7	СР		
24	2	Тема 52./ Лабораторне заняття 8			МР
Разом 48		Рейтинг	100		

Види оцінювання діяльності:

- СР – виконання самостійної роботи;
- ЛР – виконання лабораторної (аудиторної) роботи / неформальна освіта*;
- МР – виконання модульної роботи.

*Примітка: Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Житомирському державному університеті імені Івана Франка (<https://zu.edu.ua/offic/pro-neformal.pdf>)

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач демонструє високий рівень художньо-практичної підготовки. Роботи виконані технічно впевнено, професійно та творчо. Композиція цілісна, добре організована у форматі, з чітко визначеним композиційним центром. Пропорції точні, об'єм і простір переконливо передані засобами кольору і тону, з урахуванням умов освітлення. Впевнено застосовуються різні живописні техніки (у тому числі змішані), досягається виразна фактурність і матеріальність предметів. Гармонійно поєднано абстрактні та реалістичні елементи (за наявності такого завдання). Робота відзначається художньою виразністю, колористичною цілісністю та творчою інтерпретацією природи. Допускаються лише незначні неточності.
		82-89	B	Робота виконана на достатньо високому художньому рівні. Загалом правильно передані пропорції, об'єм і простір, дотримано основ композиційної організації. Колірні та тональні відношення вирішені переважно правильно, враховано освітлення. Техніка виконання (акварель, гуаш, акрил чи змішані матеріали) застосована впевнено, проте наявні окремі недоліки у передачі матеріальності, фактури, світлотіньових переходів або композиційної цілісності. Інтеграція різних прийомів і засобів виразності частково реалізована.
		74-81	C	Робота загалом виконана правильно, однак містить помітні помилки. Передача об'єму, пропорцій або кольорово-тональних відношень частково неточна. Композиція вирішена задовільно, але бракує цілісності, рівноваги або виразності. Просторові співвідношення передані неповною мірою. Техніка живопису застосована на середньому рівні, можливості матеріалів використані частково. Взаємодія фону і об'єктів (зокрема абстрактного і реалістичного) недостатньо переконлива.
<i>Задовільно</i>		64-73	D	Робота виконана на базовому рівні. Спостерігаються суттєві помилки у пропорціях, побудові форми, тональних і кольорових відношеннях. Передача об'єму та простору недостатньо переконлива. Композиція частково порушена, формат використано невпевнено. Техніка живопису застосовується обмежено, фактура і матеріальність передані слабо. Відсутня цілісність зорового сприйняття.

		60-63	E	Робота відповідає мінімальним вимогам. Здобувач демонструє початкові навички роботи з матеріалами, але наявні значні недоліки: неточні пропорції, слабка передача об'єму і простору, порушення колористичної гармонії та композиції. Технічні можливості матеріалів практично не використані.
<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Робота виконана на низькому рівні. Допущено значні помилки у побудові форми, пропорціях та передачі об'єму. Відсутня композиційна цілісність, не витримані тональні та кольорові співвідношення. Володіння технікою живопису недостатнє. Завдання виконано частково, потребує доопрацювання або повторного виконання.
		1-34	F	Робота не відповідає вимогам навчальної дисципліни. Відсутнє розуміння основ композиції, кольору, тону та простору. Не сформовані базові навички роботи з живописними матеріалами, завдання не виконано або виконано формально. Необхідне повторне виконання роботи та опрацювання навчального матеріалу.

**Підсумкова оцінка з вивчених модулів за навчальний рік (ПОМ)
розраховується:**

№ модулю	М% _n (відсоткове значення модулю освітньої компоненти)
Модуль V	М% _V = (50 %)
Модуль VI	М% _{IV} = (50 %)
Сума	100

ЗАЛІК

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є залік то залікова оцінка (ЗО) з освітньої компоненти дорівнює підсумковій оцінці з вивчених модулів (ПОМ).

$$ЗО = ПОМ$$

ЕКЗАМЕН

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ = ЕО = ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО = (ПОМ + ЕО) / 2$$

Теми лабораторних занять та кількість годин

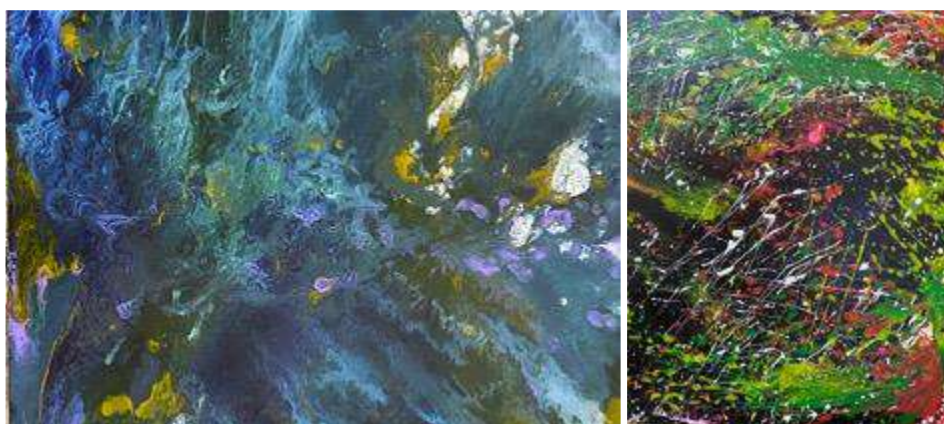
№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі.	10
2	Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил, розмір 50/60).	16
3	Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний, або гуашевий, або пастельний живопис).	16
5 семестр		42

4	Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).	16
5	Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).	16
6	Виконання натюрморту з натури: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).	16
6 семестр		48
Всього:		90

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №1.

Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі (живописне рішення).

Мета: Сформувати у студентів розуміння можливостей змішаних живописних технік; ознайомити з різними способами створення фактури (налив, набризк, мастихін, лессування); розвинути вміння експериментувати з кольором і матеріалом для створення абстрактного фону.

Матеріал: акрилові, олійні фарби

Формат: 40 × 50 см

Кількість занять: 5 (по 2 години)

Заняття 1. Основи фактури у змішаних техніках

Зміст роботи:

1. Ознайомлення з матеріалами (акрил, гуаш, мастихін, щітки, губки).
2. Демонстрація основних прийомів:
 - набризк
 - розтікання фарби
 - робота мастихіном
 - нашарування
3. Виконання вправ:
 - створення 3-4 різних фактур на одному аркуші
4. Експеримент з кольором:
 - поєднання теплих і холодних відтінків
5. Аналіз отриманих фактур (обговорення).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №2.

Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі (живописне рішення).

Мета: Розвинути навички побудови гармонійних колористичних рішень в абстрактному живописі; навчити студентів керувати контрастами, нюансами та кольоровими акцентами; сформувати вміння створювати емоційно виразний фон як основу майбутньої композиції.

Матеріал: акрилові, олійні фарби

Формат: 40 × 50 см

Кількість занять: 5 (по 2 години)

Заняття 2. Колористичне вирішення абстрактного фону

Зміст роботи:

1. Вибір колірної гами (монохромна / контрастна / аналогова).
2. Виконання ескізів (2-3 варіанти композиції фону).
3. Створення абстрактного фону:
 - робота великими плямами
 - введення фактурних елементів
4. Посилення композиції:
 - додавання акцентів
 - ритм і напрям руху мазків
5. Часткове доопрацювання фону (підготовка під об'єкт).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №3.

Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі (живописне рішення).

Мета: Сформувати вміння інтегрувати реалістичні об'єкти в абстрактний простір; навчити передавати форму, об'єм і матеріальність предметів (рослини, об'єкти) на складному фактурному тлі; розвинути навички композиційного розміщення.

Матеріал: акрилові, олійні фарби

Формат: 40 × 50 см

Кількість занять: 5 (по 2 години)

Заняття 3. Введення реалістичного об'єкта

Зміст роботи:

1. Вибір об'єкта (рослини, ягоди, предмети).
2. Побудова композиції:
 - визначення центру
 - розміщення об'єкта на фоні
3. Легкий контурний рисунок (олівцем або фарбою).
4. Пропрацювання форми:
 - базові кольори
 - світло і тінь
5. Узгодження об'єкта з фоном (перший етап інтеграції).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №4.

Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі (живописне рішення).

Мета: Розвинути здатність до узгодження реалістичних і абстрактних елементів у єдиній композиції; навчити працювати з глибиною простору, світлотінню та кольоровими переходами; удосконалити навички деталізації та художнього узагальнення.

Матеріал: акрилові, олійні фарби

Формат: 40 × 50 см

Кількість занять: 5 (по 2 години)

Заняття 4. Узгодження та деталізація

Зміст роботи:

1. Уточнення кольорових відношень:
 - гармонізація кольору фону й об'єкта
2. Поглиблення простору:
 - світлотінь
 - напівтони
3. Деталізація:
 - фактура листя, ягід, поверхонь
4. Інтеграція:
 - часткове «вплетення» об'єкта у фон
 - повтор кольорів фону в об'єкті
5. Корекція композиції (баланс, акценти).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №5.

Тема: Дослідження фактурних і колористичних рішень у змішаних живописних техніках. Інтеграція абстрактного фону та реалістичних об'єктів у живописі (живописне рішення).

Мета: Узагальнити набуті знання та вміння шляхом створення завершеної живописної роботи; сформувати здатність самостійно обирати техніки, кольорову гаму та композиційне рішення; розвинути художнє мислення, індивідуальний стиль і здатність до рефлексії власної творчості.

Матеріал: акрилові, олійні фарби

Формат: 40 × 50 см

Кількість занять: 5 (по 2 години)

Заняття 5. Завершення роботи та художнє узагальнення

Зміст роботи:

1. Фінальне уточнення деталей.
2. Посилення головного композиційного центру.
3. Узагальнення:
 - приглушення зайвих деталей
 - підсилення цілісності роботи
4. Додавання виразних ефектів:
 - набризк, лінії, декоративні акценти
5. Самоаналіз роботи:
 - оцінка композиції, кольору, фактури
6. Колективне обговорення результатів.

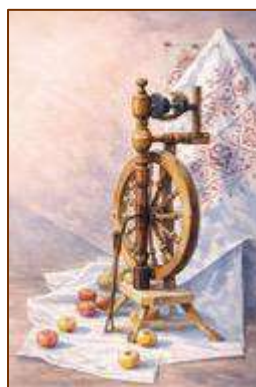
Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №6.

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Сформувати вміння аналізувати постановку натюрморту; навчити визначати композиційний центр, пропорції великих і малих форм; розвинути навички цілісного зорового сприйняття об'єктів у просторі.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 1. Аналіз постановки та композиційний пошук

Зміст роботи:

1. Ознайомлення з постановкою (прядка, предмети, драперії, освітлення).
2. Аналіз композиції: визначення композиційного центру; співвідношення великих і малих форм
3. Виконання 2-3 ескізів (різні варіанти кадрування).
4. Вибір оптимального формату (вертикаль/горизонталь).
5. Намітка загальної композиції на форматі 50×60.
6. Визначення лінії горизонту та рівня очей.
7. Узагальнене нанесення великих мас.
8. Перевірка пропорцій і композиційної рівноваги.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ №7.

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Сформувати вміння конструктивної побудови складної форми (прядка, предмети побуту); навчити передавати пропорції, перспективні скорочення та взаєморозташування предметів у просторі.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 2. Конструктивна побудова

Зміст роботи:

1. Уточнення пропорцій основних об'єктів (прядка, предмети).
2. Побудова складної форми прядки: вісь симетрії; конструктивні елементи.
3. Передача перспективи (нахили, скорочення).
4. Розміщення предметів у просторі (перекриття).
5. Побудова площин (стіна, підлога, тканина).
6. Уточнення контурів без надмірної деталізації.
7. Перевірка пропорцій між усіма елементами.
8. Легке уточнення рисунка перед живописом.

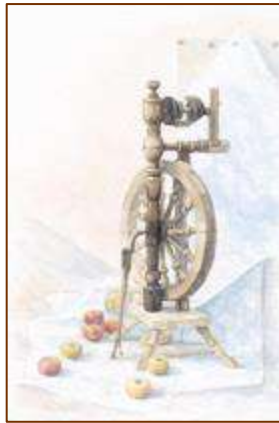
Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 8.

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Розвинути навички тонального аналізу натюрморту при штучному освітленні; навчити визначати світло, тінь, півтінь, рефлекси та падаючі тіні для створення об'ємності.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 3. Тональний аналіз

Зміст роботи:

1. Визначення джерела світла (штучне освітлення).
2. Розподіл на світло, тінь, півтінь.
3. Позначення падаючих тіней.
4. Узагальнення великих тональних мас.
5. Виявлення найсвітліших і найтемніших ділянок.
6. Побудова тональної шкали (від світлого до темного).
7. Легка прокладка тону (підмальовок аквареллю).
8. Перевірка цілісності тональних відношень.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Сформувати вміння працювати з кольором в акварелі; навчити передавати колористичні відношення, гармонію кольору та вплив освітлення на колір предметів.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 4. Початковий живопис (підмальовок)

Зміст роботи:

1. Підготовка паперу (зволоження за потреби).
2. Нанесення загального кольорового тону (фон, площини).
3. Робота великими кольоровими плямами.
4. Передача загального освітлення в кольорі.
5. Узгодження теплих і холодних відтінків.
6. Прокладка основних кольорів предметів.
7. Уникнення дрібної деталізації.
8. Висушування роботи перед наступним етапом.

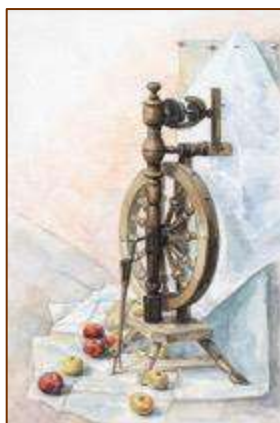
Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Розвинути вміння передавати матеріальність різних поверхонь (дерево, тканина, метал, кераміка); навчити використовувати техніки акварелі для відтворення фактури.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 5. Розвиток кольору та матеріальності

Зміст роботи:

1. Уточнення кольорових відношень між предметами.
2. Передача матеріальності: дерево (прядка); тканина (драперії); тверді предмети.
3. Робота лессуванням (нашарування кольору).
4. Поглиблення тіней.
5. Введення рефлексів.
6. Підсилення кольорових контрастів.
7. Часткова деталізація форм.
8. Узгодження об'єктів із фоном.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Сформувати вміння передавати простір і глибину натюрморту; навчити узгоджувати передній, середній і дальній плани через тональні та кольорові співвідношення.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 6. Простір і глибина

Зміст роботи:

1. Розподіл планів (передній, середній, дальній).
2. Послаблення контрастів на дальньому плані.
3. Підсилення чіткості переднього плану.
4. Передача повітряної перспективи.
5. Уточнення падаючих тіней.
6. Узгодження фону і предметів.
7. Корекція кольору для створення глибини.
8. Перевірка просторової цілісності.

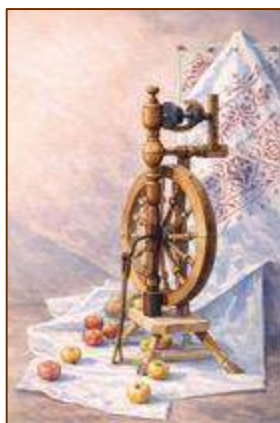
Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 12

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Розвинути здатність до узагальнення та підпорядкування деталей загальному композиційному задуму; навчити підсилювати композиційний центр та цілісність роботи.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 7. Деталізація та узагальнення

Зміст роботи:

1. Деталізація ключових елементів (прядка, фактура дерева).
2. Пропрацювання дрібних предметів.
3. Уточнення складок драперії.
4. Підсилення композиційного центру.
5. Узагальнення другорядних ділянок.
6. Вирівнювання тональних і кольорових дисбалансів.
7. Робота над виразністю образу.
8. Проміжний аналіз і корекція.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 13

Тема: Виконання натюрморту з натури з зображенням частини інтер'єру: тематичний (аудиторний) натюрморт з прядкою, предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття з застосуванням нетрадиційних живописних матеріалів (акварель, гуаш, акрил, розмір 50/60).

Мета: Узагальнити набуті знання та вміння шляхом завершення натюрморту; сформувати здатність до самостійного аналізу, корекції роботи та художнього осмислення результату.

Матеріал: акварель, акварельні олівці, воскові олівці, резервуюча (маскуюча) рідина, сіль, медіум для акварелі, або гуаш, або акрил.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 8. Завершення роботи

Зміст роботи:

1. Фінальне уточнення деталей.
2. Підсилення світлових акцентів.
3. Узагальнення зайвих деталей.
4. Досягнення цілісності композиції.
5. Очищення роботи (усунення зайвих плям, підправлення країв).
6. Перевірка пропорцій і перспективи.
7. Самоаналіз: композиція, колір, тон, матеріальність.
8. Колективне обговорення та оцінювання робіт.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 14

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Сформувати вміння аналізувати складну постановку натюрморту з включенням елементів інтер'єру та пейзажу; розвинути навички визначення композиційного центру, співвідношення предметів і просторової організації.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 1. Аналіз постановки та композиційний пошук

Зміст роботи:

1. Ознайомлення з постановкою (предмети, драперії, інтер'єр, вид за вікном).
2. Аналіз композиції:
 - визначення композиційного центру
 - співвідношення великих і малих форм
3. Виконання 2–3 ескізів (варіанти кадрування).
4. Визначення формату та ракурсу.
5. Намітка загальної композиції на аркуші.
6. Визначення лінії горизонту та точки зору.
7. Узагальнене позначення великих мас.
8. Перевірка композиційної рівноваги.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 15

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Сформувати вміння конструктивної побудови предметів різної форми та масштабу; навчити передавати пропорції, перспективу та взаєморозташування об'єктів у поєднанні з інтер'єром.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 2. Конструктивна побудова

Зміст роботи:

1. Побудова основних предметів (книги, пляшки, декор).
2. Передача пропорцій і взаєморозташування об'єктів.
3. Побудова складних форм (циліндри, паралелепіпеди, органічні форми).
4. Передача перспективи (скорочення, нахили).
5. Побудова елементів інтер'єру (стіна, стіл, вікно).
6. Визначення перекриттів і глибини.
7. Уточнення контурів без перевантаження деталями.
8. Перевірка цілісності рисунка.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 16

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Розвинути навички тонального аналізу натюрморту та інтер'єру; навчити визначати світлотіньові відношення, характер освітлення та їх вплив на форму і простір.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 3. Тональний аналіз

Зміст роботи:

1. Визначення джерела світла (природне/штучне).
2. Розподіл на світло, тінь, півтінь.
3. Позначення падаючих тіней.
4. Узагальнення великих тональних мас.
5. Виявлення контрастів.
6. Побудова тональної шкали.
7. Легка прокладка тону (підмальовок).
8. Перевірка тональної єдності.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 17

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Сформувати вміння передавати загальні кольорові відношення в роботі; навчити працювати з обраним живописним матеріалом (акварель, гуаш, пастель) для створення цілісного колористичного рішення.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 7 (по 2 години)

Заняття 4. Початковий живопис

Зміст роботи:

1. Вибір техніки (акварель / гуаш / пастель).
2. Нанесення загального кольорового тону.
3. Робота великими кольоровими площинами.
4. Передача освітлення через колір.
5. Узгодження теплих і холодних відтінків.
6. Прокладка основних кольорів предметів.
7. Уникнення деталізації.
8. Підготовка до наступного етапу.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 18

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Розвинути вміння передавати матеріальність предметів (скло, тканина, папір, рослини); навчити використовувати живописні прийоми для відтворення фактури та поверхні.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 7 (по 2 години)

Заняття 5. Розвиток кольору та матеріальності

Зміст роботи:

1. Уточнення кольорових співвідношень.
2. Передача матеріальності: скло, тканина, папір/книги, рослини.
3. Робота лессуванням або нашаруванням.
4. Поглиблення тіней.
5. Введення рефлексів.
6. Посилення кольорових акцентів.
7. Часткова деталізація.
8. Узгодження з фоном.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 19

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Сформувати вміння передавати простір і глибину з урахуванням інтер'єру та виду за вікном; навчити узгоджувати передній, середній і дальній плани.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 7 (по 2 години)

Заняття 6. Простір і глибина

Зміст роботи:

1. Розподіл планів (передній, середній, дальній).
2. Передача простору інтер'єру.
3. Опрацювання виду за вікном (узагальнено).
4. Послаблення дальніх планів.
5. Підсилення переднього плану.
6. Передача повітряної перспективи.
7. Узгодження всіх частин композиції.
8. Перевірка глибини простору.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 20

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Розвинути здатність до узагальнення та підпорядкування деталей єдиному композиційному задуму; навчити виділяти головне та підсилювати художню виразність роботи.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 7 (по 2 години)

Заняття 7. Деталізація та узагальнення

Зміст роботи:

1. Деталізація ключових об'єктів.
2. Пропрацювання дрібних елементів.
3. Уточнення фактур (тканина, скло, поверхні).
4. Підсилення композиційного центру.
5. Узагальнення другорядних частин.
6. Вирівнювання кольорових і тональних відношень.
7. Робота над виразністю.
8. Проміжний аналіз.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 21

Тема: Натюрморт (аудиторний) з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном, частина приміщення університету) (акварельний або гуашевий, або пастельний живопис).

Мета: Узагальнити набуті знання та вміння шляхом завершення натюрморту; сформуванати навички самостійного аналізу, корекції та презентації художньої роботи.

Матеріал: акварель, або гуаш, або акрил, або пастель.

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 7 (по 2 години)

Заняття 8. Завершення роботи

Зміст роботи:

1. Фінальне уточнення деталей.
2. Підсилення світлових і кольорових акцентів.
3. Узагальнення зайвих деталей.
4. Досягнення цілісності композиції.
5. Корекція пропорцій і перспективи.
6. Очищення роботи (акуратність виконання).
7. Самоаналіз:
 - композиція
 - колір
 - простір
 - матеріальність
8. Колективне обговорення та оцінювання.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 22

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Ознайомити здобувачів освіти з натюрмортною постановкою, сформувати вміння аналізувати композицію, освітлення та просторове розміщення предметів, визначати композиційний центр і пропорційні співвідношення елементів постановки, а також розвивати навички виконання композиційних ескізів.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 1. Ознайомлення з натюрмортною постановкою

Зміст роботи:

- Ознайомлення з натюрмортною постановкою та її тематикою.
- Аналіз: композиції постановки; характеру освітлення; взаємного розташування предметів.
- Визначення: композиційного центру; головних і другорядних елементів композиції.
- Аналіз співвідношення великих і малих форм.
- Виконання 2-3 композиційних ескізів для визначення формату та розміщення зображення.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 23

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Сформувати навички конструктивної побудови натюрморту на площині аркуша, навчити правильно передавати пропорції та взаємне розташування предметів, зокрема предмета циліндричної форми, а також визначати основні просторові плани композиції.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 2. Конструктивна побудова натюрморту

Зміст роботи:

- Перенесення обраного композиційного рішення на формат 50×60.
- Легка конструктивна побудова предметів.
- Визначення: пропорцій предметів; співвідношення їх розмірів.
- Побудова предмета циліндричної форми.
- Намічання основних складок драперії.
- Уточнення силуетів та просторових планів.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 24

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Навчити здобувачів аналізувати тональну структуру натюрморту, визначати співвідношення світлих і темних ділянок композиції, встановлювати загальний тональний стан постановки та виконувати першу підкладку кольору.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 3. Визначення тональних співвідношень

Зміст роботи:

- Аналіз тональної структури натюрморту.
- Визначення: найсвітліших ділянок; найтемніших акцентів.
- Намічання загального тонального стану композиції.
- Визначення характеру холодного або теплового колориту постановки.
- Виконання першої легкої підкладки кольору (першої прописки).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 25

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Розвивати вміння передавати кольорові й тональні відношення між предметами натюрморту, формувати відчуття теплового або холодного колориту композиції та вдосконалювати навички роботи олійними фарбами.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 4. Розвиток кольорових відношень

Зміст роботи:

- Поглиблення кольорових і тональних співвідношень.
- Робота над великими кольоровими площинами.
- Передача просторових планів композиції.
- Уточнення кольорових співвідношень між предметами та драперією.
- Формування загальної кольорової гармонії.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 26

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Сформувати навички передавання об'ємної форми предметів засобами світлотіні та кольорових переходів, навчити відтворювати округлі та циліндричні форми предметів у живописному зображенні.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 5. Передача об'єму предметів

Зміст роботи:

- Передача об'ємної форми предметів засобами світлотіні.
- Уточнення кольорових переходів на поверхнях предметів.
- Посилення тональних контрастів.
- Робота над предметом циліндричної форми (передача округлості форми).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 27

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Розвинути вміння передавати фактуру та матеріальність різних предметів побуту, фруктів або овочів і драперії засобами олійного живопису, а також уточнювати кольорові та тональні нюанси зображення.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 6. Передача матеріальності предметів

Зміст роботи:

- Робота над фактурою різних матеріалів: кераміки; плетених поверхонь; металу або дерева; фруктів чи овочів; тканини драперії.
- Уточнення кольорових нюансів.
- Опрацювання деталей без порушення загальної композиційної цілісності.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 28

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Навчити узгоджувати кольорові та тональні співвідношення у всій композиції, посилювати композиційний центр та узагальнювати другорядні деталі для досягнення гармонійного живописного рішення.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 7. Узагальнення живописного рішення

Зміст роботи:

- Узгодження кольорових і тональних співвідношень у композиції.
- Підсилення композиційного центру.
- Узагальнення другорядних деталей.
- Гармонізація кольорового рішення.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 29

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та драперією у холодному або теплому колориті на передачу тонового та кольорового відношення, об'єму, матеріальності. (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Закріпити практичні навички роботи олійними фарбами, довести живописну роботу до завершеного стану, досягти цілісності композиції та виразної передачі об'єму, простору і матеріальності предметів.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 8. Завершення живописної роботи

Зміст роботи:

- Остаточне уточнення кольорових і тональних відношень.
- Поглиблення просторової глибини натюрморту.
- Досягнення цілісності живописного рішення.
- Завершення роботи та підготовка її до перегляду.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 30

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття «Сільський натюрморт з овочами» (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Ознайомити здобувачів освіти з натюрмортною постановкою, сформувати вміння аналізувати композицію, освітлення та просторове розміщення предметів, визначити композиційний центр і пропорційні співвідношення елементів постановки, а також розвивати навички виконання композиційних ескізів.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 1. Ознайомлення з натюрмортною постановкою

Зміст роботи:

- Ознайомлення з натюрмортною постановкою та її тематикою.
- Аналіз: композиції постановки; характеру освітлення; взаємного розташування предметів.
- Визначення: композиційного центру; головних і другорядних елементів композиції; аналіз співвідношення великих і малих форм.
- Виконання 2-3 композиційних ескізів для визначення формату та розміщення зображення.

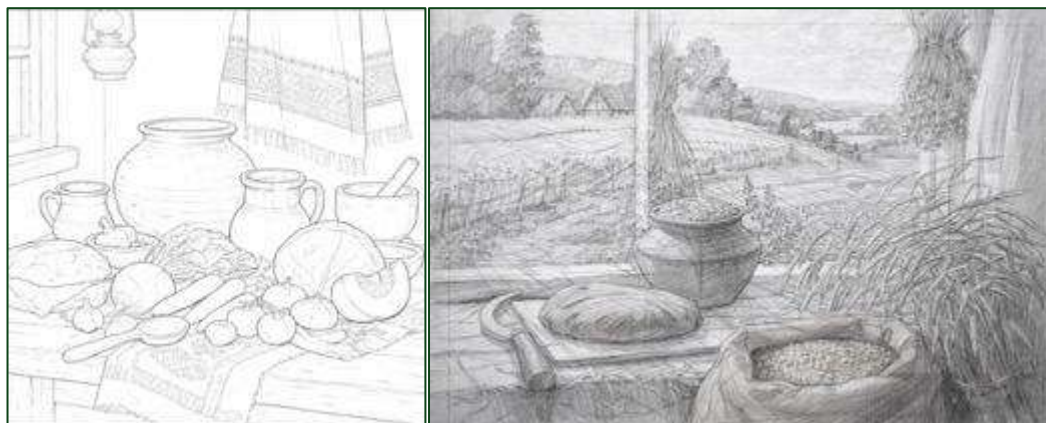
Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 31

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Сформувати навички конструктивної побудови натюрморту на площині аркуша, навчити правильно передавати пропорції та взаємне розташування предметів, зокрема предмета циліндричної форми, а також визначати основні просторові плани композиції.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 2. Конструктивна побудова натюрморту

Зміст роботи:

- Перенесення обраного композиційного рішення на формат 50×60.
- Легка конструктивна побудова предметів.
- Визначення: пропорцій предметів; співвідношення їх розмірів.
- Побудова предметів овальної форми.
- Намічання основних складок драперії.
- Уточнення силуетів та просторових планів.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 32

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Навчити здобувачів аналізувати тональну структуру натюрморту, визначати співвідношення світлих і темних ділянок композиції, встановлювати загальний тональний стан постановки та виконувати першу олійну підкладку кольору.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 3. Визначення тональних співвідношень

Зміст роботи:

- Аналіз тональної структури натюрморту.
- Визначення: найсвітліших ділянок; найтемніших акцентів.
- Намічання загального тонального стану композиції.
- Визначення характеру холодного або теплого колориту постановки.
- Виконання першої легкої підкладки кольору (першої прописки), нанесення контуру олійними фарбами.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 33

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Розвивати вміння передавати кольорові й тональні відношення між предметами натюрморту, формувати відчуття теплого або холодного колориту композиції та вдосконалювати навички роботи олійними фарбами.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 4. Розвиток кольорових відношень

Зміст роботи:

- Поглиблення кольорових і тональних співвідношень.
- Робота над великими кольоровими площинами.
- Передача просторових планів композиції.
- Уточнення кольорових співвідношень між предметами та драперією.
- Формування загальної кольорової гармонії.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 34

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Сформувати навички передавання об'ємної форми предметів засобами світлотіні та кольорових переходів, навчити відтворювати округлі та циліндричні форми предметів у живописному зображенні.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 5. Передача об'єму предметів

Зміст роботи:

- Передача об'ємної форми предметів засобами світлотіні.
- Уточнення кольорових переходів на поверхнях предметів.
- Посилення тональних контрастів.
- Робота над предметом циліндричної форми (передача округлості форми).

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 35

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Розвинути вміння передавати фактуру та матеріальність різних предметів побуту, фруктів або овочів і драперії олійного живопису, а також уточнювати кольорові та тональні нюанси зображення.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 6. Передача матеріальності предметів

Зміст роботи:

- Робота над фактурою різних матеріалів: кераміки; плетених поверхонь; металу або дерева; фруктів чи овочів; тканини драперії.
- Уточнення кольорових нюансів.
- Опрацювання деталей без порушення загальної композиційної цілісності.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 36

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Навчити узгоджувати кольорові та тональні співвідношення у всій композиції, посилювати композиційний центр та узагальнювати другорядні деталі для досягнення гармонійного живописного рішення.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 7. Узагальнення живописного рішення

Зміст роботи:

- Узгодження кольорових і тональних співвідношень у композиції.
- Підсилення композиційного центру.
- Узагальнення другорядних деталей.
- Гармонізація кольорового рішення.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 37

Тема: Виконання натюрморту з натури: тематичний (аудиторний) натюрморт з предметів побуту великих і малих за розміром та драперіями, із матовою та глянцевою поверхнею на виявлення об'єму, пропорцій, простору, матеріальності, просторових та тонових співвідношень при штучному освітленні, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Закріпити практичні навички роботи олійними фарбами, довести живописну роботу до завершеного стану, досягти цілісності композиції та виразної передачі об'єму, простору і матеріальності предметів.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 8. Завершення живописної роботи

Зміст роботи:

- Остаточне уточнення кольорових і тональних відношень.
- Поглиблення просторової глибини натюрморту.
- Досягнення цілісності живописного рішення.
- Завершення роботи та підготовка її до перегляду.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 38

Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Ознайомити студентів із постановкою натюрморту зі скляних предметів побуту, сформувати вміння аналізувати композицію, визначати пропорції предметів, їх розміщення у форматі аркуша та просторові співвідношення між ними.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), лляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 1. Ознайомлення з натюрмортною постановкою

Зміст роботи:

- Проаналізувати постановку натюрморту зі скляних предметів побуту.
- Визначити композиційний центр та основні групи предметів.
- Виконати композиційний пошук у форматі аркуша (50×60).
- Легкими лініями намітити загальні пропорції та розміщення предметів.
- Визначити лінію горизонту та основні просторові співвідношення.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 39

Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Розвинути навички конструктивної побудови предметів натюрморту, уточнення пропорцій, перспективи та взаємного розташування об'єктів у просторі з урахуванням особливостей форми скляних предметів.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 2. Конструктивна побудова натюрморту

Зміст роботи:

- Уточнити конструктивну побудову предметів.
- Передати правильні пропорції скляних форм (чашка, банка, посуд).
- Намітити осі симетрії скляних предметів.
- Уточнити перспективу круглих форм (еліпси).
- Завершити лінійний рисунок натюрморту.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 40

Тема: Виконання натюрморту з натури: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Навчити студентів визначати світлотіньову структуру натюрморту, виявляти об'єм предметів за допомогою тональних відношень та аналізувати характер освітлення і рефлексів

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, біліла титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 3. Визначення тональних співвідношень

Зміст роботи:

- Проаналізувати характер освітлення натюрморту.
- Визначити основні світлові та тіньові відношення.
- Легкими акварельними заливками намітити загальні тональні маси для подальшої роботи олійними фарбами.
- Виявити об'єм предметів через світлотінь.
- Позначити падаючі тіні.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 41

Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Сформувати вміння передавати кольорові відношення в олійному живописі, закладати загальний колористичний лад роботи та визначати взаємозв'язок кольору і тону у натюрморті.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 4. Розвиток кольорових відношень

Зміст роботи:

- Визначити загальний колористичний лад натюрморту.
- Виконати перші кольорові заливки основних площин.
- Передати кольорові співвідношення між предметами та фоном.
- Намітити тепло-холодні відношення кольору.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 42

Тема: Виконання натюрморту з природи: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Розвинути навички передачі матеріальності предметів (скло, кераміка, метал, тканина) засобами олійної техніки, передавати прозорість, відблиски та світлові ефекти скляних поверхонь.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, в'ялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 5. Передача об'єму предметів

Зміст роботи:

- Розпочати детальніше опрацювання предметів.
- Передати прозорість скла олійними фарбами.
- Виявити відблиски, рефлекси та переломи світла на скляних поверхнях.
- Поглибити кольорові й тональні співвідношення.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 43

Тема: Виконання натюрморту з натури: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Удосконалити вміння передавати простір і повітряне середовище натюрморту, поглиблювати кольорові та тональні відношення, уточнювати форму і об'єм предметів.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, в'ялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 6. Передача матеріальності предметів

Зміст роботи:

- Уточнити просторові відношення між предметами.
- Передати матеріальність різних поверхонь (скло, метал, тканина, кераміка).
- Поглибити об'єм предметів через колір і тон.
- Посилити падаючі тіні та рефлекси.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 44

Тема: Виконання натюрморту з натури: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Навчити студентів досягати цілісності живописного вирішення натюрморту, узгоджувати деталі з загальним колористичним і композиційним рішенням роботи.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, віялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 7. Узагальнення живописного рішення

Зміст роботи:

- Уточнити деталі натюрморту.
- Узгодити кольорові та тональні співвідношення всіх предметів.
- Досягти живописної цілісності композиції.
- Узагальнити другорядні деталі.

Дата:

Підпис викладача:

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 45

Тема: Виконання натюрморту з натури: натюрморт (аудиторний) зі скляних предметів побуту на виявлення об'єму, пропорцій, простору, фактури, матеріальності, на цілісність зорового сприйняття (олійні фарби, розмір 50/60).

Мета: Завершити олійний натюрморт, узагальнити форму, підсилити виразність кольорових і тональних відношень, досягти гармонійної цілісності композиції та професійної завершеності роботи.

Матеріал: ґрунтоване полотно на підрамнику, або картон/полотно на картоні; олійні фарби (основний набір: вохра жовта, сієна натуральна / палена, умбра натуральна / палена, кадмій жовтий, кадмій червоний, краплак червоний, білила титанові; додатково (за потреби): ультрамарин, кобальт синій, зелена земля, пензлі (плоскі) – для великих площин, круглі пензлі – для деталей, синтетичні – для м'яких переходів, в'ялові (за потреби); розчинник (пінен, уайт-спірит), ляна олія, живописні медіуми (за потреби), ганчір'я або серветки, ємності для розчинників; палітра (дерев'яна або скляна), мастихін. Додатково: фартух або робочий одяг, рукавички (за потреби).

Формат: 50 × 60 см

Кількість занять: 8 (по 2 години)

Заняття 8. Завершення живописної роботи

Зміст роботи:

- Завершити живописне вирішення натюрморту.
- Узагальнити форму та кольорові співвідношення.
- Підсилити виразність світла, об'єму і простору.
- Досягти гармонійної цілісності роботи.
- Провести підсумковий перегляд і аналіз виконаних робіт.

Дата:

Підпис викладача:

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К.: Вища школа, 2002. 192 с. (Наявний в бібліотеці університету в кількості 62 примірників).
2. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва. К.: Кондор, 2006. 200 с. (Наявний в бібліотеці університету в кількості 40 примірників).
3. Матеріали і техніка олійного живопису : навч. посібник / укладач : О.Я. Музика. Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. 114 с.
4. Петухова Т. А., Луценко І. В., Піддубна О. М. Особливості розвитку олійного та акрилового живопису в контексті сучасного мистецтвознавства. Вісник науки та освіти. 2025. № 5 (35). С. 2657-2675. ISSN 2786-6165.
5. Піддубна О. М. Живопис у розвитку творчих здібностей майбутніх вчителів образотворчого мистецтва. Проблеми освіти. 2019. Вип. 92. С. 111-115.
6. Піддубна О. М. Формування мистецької культури школярів за допомогою творів живопису // Сучасна українська освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих : зб. наук. праць VI Міжнар. наук.-прак. інтернет-конф., 27 лют. 2019 р. : [наук. ред. О.І. Шапран; уклад.: Ю. П. Шапран, Н. П. Онищенко]. Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 59-64
7. Піддубна О.М. Значення начерків у художньо-творчій діяльності майбутніх учителів образотворчого мистецтва з дисциплін «Малюнок» і «Живопис». Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. Житомир, 2016. Вип. 2 (84). С. 107-112.
8. Пісьо С. Я., Піддубна О. М., Козік В. В. Синтез академічного живопису та пластичної анатомії в концептуальному дизайні: пошук нових вимірів творчості. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2024. Вип. 78, т. 2 (78). С. 102–110. ISSN 2308-4863.
9. Яремків М. Композиція. Тернопіль: «Підручники і посібники». 2005. 110 с. (Наявний в бібліотеці університету в кількості 1 примірника).
10. Piddubna O., Pylnik R., Pichkur M., Poluden L., Sotska H., Maksymchuk A. Pedagogical Mechanisms to Activate the Creative Development of Students of Art and Pedagogical Specialties of Higher Education Institutions by Means of the Latest Art. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala. 2023. Vol. 15, Iss. 3, P. 1-14.

Додаткова:

1. Альбом художніх робіт здобувачів вищої освіти (освітній рівень: бакалавр, спеціальність 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво), спеціальність 015 Професійна освіта (Дизайн)). Авт. вступ. статті та упоряд. альбома Піддубна О. М., Колесник Н. Є. Житомир. Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 40 с.: іл.+CD

2. Гілязова Н.М. Рисунок. Живопис: навчальний посібник. Івано-Франківськ.: Симфонія форто, 2000. 112 с.
3. Кім О. О., Піддубна О. М., Корницька Л. А. Відродження стародавніх мистецьких технік у сучасному світі. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2025. Вип. 83, т. 2. С. 44-49. ISSN 2308-4863.
4. Піддубна О. М. Фахові дисципліни у розвитку творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва: історичний аспект. Система підготовки майбутніх фахівців у контексті становлення Нової української школи: монографія / за заг. редакцією В.Є. Литньова, Н.Є. Колесник, Т.В. Завязун. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2019. С. 70-79
5. Піддубна О. М. Формування професійної компетентності вчителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення предметів «Малюнок» й «Живопис» під час виконання начерків. Професійна освіта в умовах інтеграційних процесів: теорія і практика : зб. наук. пр. У 2 ч. Ч. 1. Житомир, 2017 р. С. 282-285
6. Сковронський В.М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. К. : КНУКіМ, 2007. 207 с.

Інтернет ресурси:

1. Oil Painting Tips // Patreon Highlights. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=Vnvh86OMhbs>
2. Portrait Painting Tutorial // A Strategy for Success. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=KerRXbBq8rE>
3. Акварель [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=1eANXuBNIW4>
4. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://eprints.zu.edu.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://nbuv.gov.ua/node/554>
6. Портал: Живопис. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BB:%D0%96%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81>
7. Рисунок. Живопис: навчальний посібник / Н.М. Гілязова. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://issuu.com/i.grebeniuk80/docs/>